

DETREKŐI ÁKOS AKADÉMIKUS A NEMZETI HÍRKÖZLÉSI ÉS INFORMATIKAI TANÁCS (NHIT) ÚJ ELNÖKE

Az NHIT (továbbiakban Tanács) mandátumok lejártával Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszter javaslata és a kormány támogatása alapján Mádl Ferenc köztársasági elnök Detrekői Ákost, a BME legutóbbi rektorát nevezte ki a Tanács elnökének. A megújult Tanács tagjai a következők lettek.

- A kormány delegáltjai:
  - Bakonyi Péter (az IHM helyettes államtitkára),
  - Dessewffy Tibor (az ELTE egyetemi docense),
  - Z. Karvalics László (BME egyetemi docens).
- Az ORTT delegáltjai:
  - Kalmár István (a Holest Tanácsadó és Szolgáltató Kft. ügyvezető igazgatója),
  - Magyar Gábor professzor (a BME stratégiai igazgatója),
  - Timár János (az ELTE és a Kodolányi János Főiskola oktatója).

• További tagok: az MTA javaslatára Gordos Géza professzor, a MTESZ részéről Havass Miklós (a Számalk Holding Rt. elnöke), az Infórumot Risztics Péter (BME egyetemi docens) képviseli.

• A távközlési érdekegyeztető szervezetek képviselőjét később jelölik ki.

A Geodézia és Kartográfia nevében gratulálunk Detrekői Ákos professzornak, az MFTTT korábbi elnökének a rangos megbízatáshoz.

Reméljük, hogy ez a megbízatás is hozzájárul a magyar földügy (földmérés-térképészet; ingatlan-nyilván-tartás) fejlesztési programjainak sikeres megvalósításához, és ezek révén szakterületünk egységesen és felkészülten foglalhatja el helyét a jövő információs társadalmában.

Szerkesztőbizottság

EMLEKEZÉS PAUL MELCHIOR PROFESSZORRA

**Báró Paul Melchior
(1926–2004)**

2004. szeptember 15-én 78 éves korában súlyos betegség következtében elhunyt Paul Melchior professzor, a nemzetközi tudományos élet kiemelkedő személyisége. Személyében a geodézia és a geofizika területén nemcsak kiváló tudóst, hanem nemzetközi szinten jól ismert és elismert tudományos szervezőt is veszítettünk. Paul Melchior 1973-tól 1991-ig 18 éven át a Nemzetközi Geodéziai és Geofizikai Unió (International Union of Geodesy and Geophysics, IUGG) főtitkári tisztségét töltötte be, 1991-től pedig haláláig az IUGG tiszteletbeli főtitkára volt. Főtitkári tevékenysége egyik sikerének tekintik Kína felvételét az IUGG tagjainak sorába, mely kiváló diplomáciai érzékről tanúskodik.

Paul Melchior egyetemi tanulmányait a Brüsszeli Szabad Egyetemen végezte, ahol matematikusi oklevelet szerzett. Doktori tudományos fokozatát is a matematika területén nyerte el ugyanezen egyetemen

1951-ben. Szakmai tevékenységét tudományos munkatársként 1949-ben kezdte a Belga Királyi Obszervatóriumban (Royal Observatory of Belgium, ORB), ahol 1990-ben bekövetkezett nyugdíjazásáig dolgozott. 41 évi szakmai működése során számos eredményt ért el intézménye számára, melynek 1981–1990 között az igazgatója volt. Tudományos teljesítményének és széles körű nemzetközi tevékenységének elismerésére 1993-ban Baudouin belga király a bárói címet ajándékozta neki, melyet Paul Melchior a megbecsülés és a tisztelet jeleként értélt. Szorosan kötődött hazájához és annak királyságához.

Paul Melchior pályafutását csillagászként kezdte. 1950–1957 között csillagászati észleléseket végzett, amelynek mérési eredményei alapján csillagkatalógust tett közzé. Talán ez a tevékenysége irányította figyelmét a földforgás vizsgálata felé. Kidolgozta a Föld forgástengelye mozgásainak elméletét és kapcsolatát a földi árapálllyal. Ez lett fő kutatási területe is. 1957-ben kezdte el a földi árapály mérését, és 1958-ban a világon elsőként már elektronikus számítógép (IBM650) alkalmazásával elemezte az árapály-méréseket. Így a Nemzetközi Geodéziai Szövetség

(IAG) keretei között felállított Nemzetközi Árapály Központ (International Center of Earth Tides) első igazgatója is ő lett, amelynek vezetői teendőit 1958–1995 között látta el. Aktív szerepet játszott geodinamikai obszervatóriumok (Belgium, Luxemburg,

Spitzbergák) kiépítésében. Ennek is köszönhető, hogy az amerikai haditengerészet az első európai doppleres műholdkövető állomását az ORB-ban létesítette, mely 1993-ig üzemelt. Folytonosan a pontosabb mérések végzését lehetővé tevő berendezések beszerzésére törekedett, amelynek egyik eredménye az, hogy intézményében működött Európában az első szupra-vezető graviméter is. Élete utolsó éveiben az Európai Geodinamikai és Szeizmológiai Központ (European Center for Geodynamics and Seismology, ECGS, Luxemburg) létrehozásában vállalt kiemelkedő szerepet.

Paul Melchior a Louvaini Katolikus Egyetem professzoraként 1972 és 1990 között a felsőoktatásban is aktívan közreműködött. Nagy számú doktorandusz (PhD) hallgató témavezetését látta el. Mintegy 300 tudományos tanulmányt írt, és két szakkönyvét adta ki a Pergamon Press kiadó. Az Earth Tides c. könyve még mindig alapvető mű az árapály témakörében. Eredményes szakmai és tudományos tevékenységét nemzetközi szinten is elismerés övezi. Az Amerikai Geofizikai Unió 1978-ban „Fellow”-jává választja, a Kínai Tudományos Akadémia Geodéziai és Geofizikai Intézete pedig tiszteletbeli professzori címmel tünteti ki. Az IAG 1991-ben a Levallois-émlékérmet adományozta számára. Külföldi tagjává választja a Finn, a Holland, a Spanyol és a Román Tudományos Akadémia is. A Bajor Tudományos Akadémia Német Geodéziai Bizottsága (DGK) pedig 1988-ban levelező tagjává választotta.

Paul Melchior több hazai szakemberrel állt szakmai és az IUGG főtitkáráként tudományos szervezői munkakapcsolatban. 1972-ben, a Nemzetközi Árapály Bizottság főtitkáráként résztvett a hazánk által rendezett Nemzetközi Árapály Szimpóziumon Sopronban. Később, 1988-ban a penci Kozmikus Geodéziai Obszervatóriumban tett látogatása során elhangzott értékes előadásával gazdagította a hazai szakemberek ismereteit az általa képviselt szakterületen.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Dr. Ádám József

FELHÍVÁS ÉS JAVASLAT A GPS TECHNIKA ALKALMAZÁSÁRÓL AZ AGRÁRIUMBAN

Tisztelt Olvasók !

Bizonyára ismeretes az Önök számára, hogy a globális műholdas helymeghatározás rendkívüli ütemben fejlődik és a helyfüggő információk gyűjtésekor alapvető helymeghatározó eszközzé válik mind a földmérésben, mind pedig a navigációban – szélesebb értelemben pedig a térinformatikában.

A GPS alkalmazása szinte megszámlálhatatlanul sok területet érint a legkülönbözőbb műszaki és informatikai szakágakban, a köz- és magánszférában egyaránt. Ezek között az egyik lényeges alkalmazói terület az agrárium.

A MTESZ Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság 2004. április 29–30-án Budapesten tartott egy konferenciát a „GPS az agráriumban” címmel. A konferencia sikeres volt. A résztvevők döntése alapján Felhívás született, ehhez illeszkedően pedig egy Javaslat készült a GPS technika agrárágazaton belüli alkalmazására vonatkozóan. A dokumentumok kidolgozásában és szövegezésében dr. Remetey-Fülöpp Gábor, dr. Borza Tibor, dr. Busics György, dr. Takács András és dr. Mihály Szabolcs vettek részt. S bár a konferencia óta több hónap telt el, a Felhívás és a Javaslat ma is érvényes. Ezúton tesszük közzé a fent nevezett anyagokat.

FELHÍVÁS

Az MFTTT „GPS az agráriumban” témakörű konferenciáján (Budapest, 2004. április 29–30.) elhangzott előadások és az azt követő viták eredményeképpen, a

résztvevők egyetértettek abban, hogy a geodézia, az űrkutatás, az informatika és a hírközlés szakterületei összefogásával kifejlesztett műholdas helymeghatározási technikai alkalmazása az agráriumban (és ezen belül a földügyben) széles körben lehetséges, amint